

O požehnání

Základ kázání: Gn 12, 1-3

Čtení: 1 Pt 3, 8-9

I: Milé sestry, milí bratři,

Dnes bude řeč o požehnání. Text čtení o Abramovi je v čemsi unikátní. Je to vůbec první místo v Bibli, kdy Hospodin Abrama osloví, hned ho zve k následování a žehná mu. Dokonce ve druhém verši zazní výzva: „Staň se požehnáním.“ A je to rozkazovací způsob!

„Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu.“ Staň se imigrantem! Odejdi z místa, kde bydlíš, kde máš přátele, práci, rodinu. Odejdi na místo, kde jsi nikdy nebyl, kde to neznáš. Budeš muset jít kudy ti ukážu cestu.

Když Ježíš potkal Petra a Ondřeje, jak rybaří, řekl jim: „Pojďte za mnou.“ No a oni prostě šli! Nechali sítě sítěmi a následovali toho podivného chlapíka, kterého nikdy neviděli. Každého z nás také Ježíš stejnými slovy vyzývá k tomu, abychom ho následovali – a stejně tak jako Petr a Ondřej nemůžeme dopředu vůbec tušit, co se bude dít a kam půjdeme. Víme jen, že teda máme zapřít sami sebe – uť, no dobře, zkusím to. Máme hledat Boží vůli a radovat se ze života v Jeho vedení. Ono, dost možná kdyby ti dva tušili, co je bude čekat: že budou za blázny, za sektáře, za ty, kteří rozdělili tehdejší náboženskou společnost, že vlastně provedli reformaci v židovství – dost možná, že by zvolili tu kariéru genezaretských rybářů. Ježíš po člověku – po nás – chce, abychom vyšli z komfortní zóny, abychom opustili něco, co je „normální.“ Křesťan bude podoben bláznovi, jak se říká jinde.

I: Je to krok do neznáma – krok víry. Abram tento krok víry provedl, opustil jistoty, veškeré zázemí a jemu známý kraj světa. Jde do neznáma, ale to nevadí, protože jde s někým, na koho se spoléhá. „Je jedno že mi na 100 % nedávají smysl

okolnosti.“ To je tak nějak součástí víry, a toho že svůj vlastní orientační smysl odsunu stranou, a soustředím se více na Boha. Na tom jeho povolání ale hraje velmi důležitou roli právě požehnání.

Co to vůbec je požehnání? Objevuje se přinejmenším na konci každé bohoslužby. Řecká podoba slova [ευλογία] znamená: „dobrá slova, dobrořečení.“ Hebrejsky [ברכה], je to představa jakési zvláštní životní síly. Požehnání je, když Bůh k něčemu vysloví své ano, svůj souhlas. Křesťan má považovat veškeré dobro s nímž se setká, za požehnání. Ve zprávě o stvoření žehná Bůh tomu, co stvořil, dokonce žehná tomu vydělenému dni odpočinku. Požehnání jsou živí tvorové a speciálně pak člověk. (Gn 1,27nn) „Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ – to je úkol člověka. „Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré.“

Když se pak člověk rozhodl, že nepřijme Bohem zamýšlený plán, tak toto požehnání neztratil, stejně jako neztratil úkol, pro který je na tomto světě. Dál máme být obrazem Božím, jako muži a ženy. Máme se plodit a množit a naplnit zemi, máme na ni vládnout. A dál k tomu zůstáváme napojeni na sílu Božího požehnání.

II: Jen už to nejde tak jako dřív. Na té dobré zemi leží Boží zlořečení. Ne na člověku! To země a spolu s ní had jsou zlořečení. Tihle dva budou vždy patřit k sobě. Had bude po všechny dny svého života žrát prach. Nehledejme v této informaci biologii, ale teologii! Člověk ten je prach, který se v prach obrátí. A tak vždycky bude někde poblíž nás had, který po tomto prachu bude dychtit. Bude nás chtít pohltit, sežrat, zmocnit se nás, zneužít pro své plány.

Had se nám bude snažit namluvit, že my přece nejsme nic

jiného než prach z prachu, který se v prach navrátí – nebo řečeno jinak: „bude nám zlořečit.“ Nebude to dobrořečení, požehnání, ale škodlivé zlořečení. Bude se snažit, abychom zapomněli, že jsme stvořeni k Božimu obrazu, že máme zrcadlit lásku samu, nepočítat křivdy, do autonavigace našeho žití si trvale nastavit naději. Had nám bude našeptávat abychom dmýchali oheň sporů, abychom neodpouštěli, počítali křivdy, oplácení a neodpouštěli si atp.

Otázka zní, jestli se hadovi podvolíme. Jde o to, kde bude člověk hledat sílu k plnění svého úkolu. Na té zlořečené zemi a různých materiálních objektech, nebo ve společenství s Bohem?

Tahle otázka a různé formy jejího zodpovídání lidmi se táhne celou Biblí. Znovu a znovu se vrací téma požehnání, napojení se na ten proud životadárné síly, která proudí od Boha, a na straně druhé zlořečení, tedy moudrosti světa, která žel není vždycky tak moudrá, jak by měla být, a ve výsledku je to slepá ulička.

Stačí pustit si televizi, nebo se podívat do novin či na internet, a už se na nás valí světská moudra, celá mračna moudrostí a jejich příkazů: poslouchej svůj instinkt; L'Oréal – protože vy za to stojíte; Bible – nový zákon večerních šatů; a můj oblíbený článek: kozačky a nejčastější hříchy jejich nošení. Ono je to asi úsměvné že, jenže ty slogany mají bezvadnou vlastnost vrýt se nám do podvědomí. A když se to děje, tak člověka dovedou infikovat touhou po všem možném, jen ne po Bohu.

Divili bychom se, kolik lidí z této světské moudrosti opravdu žije. Když bychom se v tom štourali dál, tak nás ta cesta dovede tak jako tak ke zlořečení a k hadovi. Moudrost tohoto světa připomíná, že na zemi platí určitá pravidla a zákonitosti a ty je nutno brát vážně. Jo – platí. A je nutno je brát vážně. „Když nám Pán Bůh zdravý rozum dáti ráčil, dejž, abychom ho k jeho větší slávě také užívali,“ řekl kdysi Jan Amos Komenský.

Ale jestli se omezíme jen na řády a pravidla tohoto světa, jestli budeme jednat jen ve jménu toho rádoby „zdravého rozumu“, pak jsme prach země, který se navrátí v prach, aniž by splnil to nejpodstatnější ze svého úkolu – totiž aby byl obrazem Božím.

Naše naděje i požehnání mají svůj zdroj mimo tento svět.

IV: A do toho zaznívá příběh Abrahamův, ke kterému se hlásí židé, křesťané i muslimové. Více než čtyři miliardy lidí se tak či onak hlásí k něčemu, co začíná Abrahamem a příběhem, který jsme slyšeli. Člověk víry je vyzván, aby uzavřel jednu etapu svého života a začal něco nového. Musí zvednout kotvy. „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce... A potom!“ Opět tu zní slova požehnání a objevuje něco nového a naprosto zásadního. Příkázání: „Staň se požehnáním.“ Ta životadárná Boží síla, která byla na člověka vkládána, je s člověkem ztotožněna. Už to není jenom tak, že okolo nás proudí jakýsi mocný životadárný zdroj, na který se můžeme napojit a čerpat z něj sílu. Tento životadárný zdroj vstupuje do našeho lidského konání a uskutečňuje se skrze něj.

Doposud bylo požehnání něco mimo člověka. Adam s Evou přijímali Boží požehnání. Noe přijímal Boží požehnání. Abraham se má požehnáním stát. S Abrahamem vstupuje Boží požehnání do mezilidských vtaů. Tady na zemi, tady mezi námi se objevuje cosi, co není z nás, co není z této země. Nemá to nic společného s prokletím, které na zemi leží ani s hadem, který z tohoto prokletí kořistí pro sebe. Už tady mezi námi mají platit pravidla Božího království.

Tohle začíná Abrahamem a rozhodně by to nemělo Abrahamem skončit. „V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země!“ Tak to řekl Hospodin Abrahamovi a apoštol Pavel na tato slova naváže odkazem na důležitost víry. „A tak lidé víry docházejí požehnání spolu s věřícím Abrahamem.“ (Gal 3,9) věřící člověk je potomkem Abrahamovým, a proto má podíl na Abrahamově požehnání. Toto požehnání jsme zdědili od Abrahama, jak píše v druhém čtení apoštol Petr (1Pt 3,9): „...žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání.“ Věřící člověk je právě tak jako Abraham povolán k tomu, aby tento životadárný proud nejen přijal a nechal se tímto

proudem nést, ale aby se také stal součástí tohoto proudu a aby tento proud poslal dál.

S Abrahamem se objevuje lid víry, lid, který není na této zemi doma. Narodili jsme se tady, ale jsme lid, který – stejně jako Abraham – znovu a znovu vychází a hledá Boží vůli. Dokud jsme si vědomi toho, že jsme poutníci hledající skutečný domov, tak žijeme z víry. Jde o to, aby naší vizí byla vždy cesta! Proces! Pohyb, a ne nic statického, ve výsledku takové cíle nefungují.

Zlořečení, které stíhá zemi a hada, nad námi nemá mít žádnou moc. My přeci k této zemi nepatříme. Aby církev nezapomněla na to, že zde nejsme doma, že jsme na této zemi stále jen hosté, tak to poslední, co Pán Ježíš církvi předal, bylo právě „požehnání.“ Pán Ježíš vyvedl učedníky „až k Betanii, zvedl ruce a požehnal jim; a když jim žehnal, vzdálil se od nich a byl nesen do nebe.“

V : Abrahamův lid je lid víry a do tohoto světa vnáší řády, které z tohoto světa nejsou. Má k dispozici sílu Božího požehnání, které si má připomínat, které může udílet a kterým se má stát. V tom všem ale mizí naše já. Naše lidské, pozemské, sobecké já. Prostor dostává naše nová identita obrazu Božího, já našeho původního určení.

Při modlitbě hovoříme s Bohem. Při požehnání necháváme Boha působit skrze nás. Tím víc, než modlitba nás požehnání mění k Božímu obrazu, abychom byli nejen Ti, kteří žehnají, ale ti, kteří jsou požehnáním. Ti, kteří v tomto světě prosazují řády Božího království.

V těch Petrových slovech je taková nápověda, jak to třeba taky v praxi vypadá. „Neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte.“ Zajímavé je to slovo „naopak.“ Člověk vypouští během života nezměrná mračna slov, a mezi nimi jsou také slova zlořečení a požehnání. Je známá věc, že nevhodně volená slova dospělých dovedou dítěti zařídit celoživotní deprese, úzkost a ztrátu sebevědomí. Urážky, pomluvy – to jsou všechno slova, která působí duchovní rozklad nejen jejich adresátovi, ale také tomu,

kdo je říká. Je na místě si uvědomit, jak nenápadnou ale velmi silnou moc má na lidi takřka všechno, co jim říkáme, nebo co o nich pouštíme ven. Konec konců toho se také týká deváté přikázání Dekalogu. Moudré poznatky z knihy Přísloví praví (Př 10, 11): „Ústa spravedlivého jsou zdrojem života, kdežto v ústech svévolníků se skrývá násilí.“

V okamžiku, kdy žehnáte, se stáváte pomyslným potrubím, kterým proudí Boží milost dál. Není v tom nic z vás. To vám Bůh dal nástroj, kterým je možné v tomto světě konat jeho dílo. To, že vašimi rukama, vašimi ústy i vašimi hlavami proudí Boží moc, to pak bude měnit k Božímu obrazu vás samotné. „Staň se požehnáním,“ bylo řečeno Abrahamovi a ta slova platí pro každého z nás, protože jsme Abrahamovými potomky.

Ta Boží síla, která umožňuje konat ve světě Boží dílo, ta se bude víc a víc projevat přímo ve vašich myšlenkách, slovech i skutcích. Stanete se požehnáním pro své okolí, pro své rodiny, pro tento svět, pro veškeré čeledi země – to je náš úkol.

Amen